

ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ПРЕВОЗ НА ПЪТНИЦИ

Член 1. Определения

"Въздушен превозвач" или **"Превозвач"** означава авиокомпания „България Ер“ АД

"Упълномощен представител" или **"Представител"** е представител по пътнически продажби, назначен от въздушния превозвач да го представлява в продажбите на въздушни превози.

"Уговорени спирки" са местата, изрично определени като места за спиране по маршрута в билета или оповестени като такива в разписанията на въздушния превозвач, с изключение на мястото на заминаване и мястото на пристигане (дестилация).

"Друг въздушен превозвач" или **"Друг превозвач"** е авиокомпания, различна от „България Ер“ АД, чийто код на авиокомпания е изписан на билета на пътника или на свързан билет.

"Код на авиокомпания" е кодът от три букви или две букви или буква плюс цифра, определен за съответната авиокомпания. Кодовете за АК"България Ер" са LZB и FB.

"Пътник" е всяко лице, освен членовете на екипажа, превозвано или което предстои да бъде превозвано във въздухоплавателно средство по силата на билет.

"Багаж" са личните вещи на пътника, които се превозват заедно с него по време на пътуването му. Ако не е указано друго, багажът се състои от регистриран и ръчен (нерегистриран) багаж.

"Регистриран багаж" е багаж, за превоза на който въздушният превозвач е поел отговорност и за който е издал багажен етикет.

"Ръчен (нерегистриран) багаж" е целият останал багаж.

"Багажен етикет" е издаден от въздушния превозвач документ, който идентифицира регистриран багаж. Той се състои от идентификационен багажен етикет, прикрепен към багажа, и контролен багажен етикет за получаване на багажа.

"Краен срок за регистриране" е срок, определен от въздушния превозвач или от друг въздушен превозвач, до изтичането на който пътникът трябва да е приключил регистрирането си и да е получил бордната си карта.

"Свързващ полет" е полет, произтичащ от две или повече последователни отсечки, съвместно издадени на общ билет, които заедно удостоверяват съществуването на един договор за превоз.

"Условия на договора" са клаузите на договора за превоз, които се съдържат в билет или маршрут/разписка или се дават на пътника заедно с тях и които съдържат препратка към тези Общи условия за превоз.

"Конвенция" означава Международната конвенция за уеднаквяване на някои правила при международния въздушен превоз, подписана във Варшава на 12.10.1929г. или Конвенцията за уеднаквяване на някои правила при международния въздушен превоз, подписана в Монреал на 28 май 1999г., в зависимост от обстоятелството, коя от двете е приложима в конкретния случай.

"Ден" означава календарен ден.

„Билет" означава валиден документ на хартиен носител, даващ право на превоз по въздух, издаден от въздушния превозвач или негов упълномощен представител.

"Електронен билет" означава валиден документ в електронна форма, даващ право на превоз по въздух, издаден от въздушния превозвач или негов упълномощен представител.

"Полетен купон" е частта от билета с надпис "полетен купон" или "важи за пътуване" която посочва конкретните дестинации, между които пътникът може да пътува с този купон.

"Електронен купон" е електронен полетен купон за електронен билет, фигуриращ в базата данни на въздушния превозвач.

"Полетна отсечка" е частта от превоза между две дестинации, извършена от въздушния превозвач или от друг въздушен превозвач.

"Непреодолима сила" означава извънредни и непредвидими обстоятелства извън контрола на превозвача, последиците от които не са могли да бъдат избегнати, въпреки вземането на всички необходими разумни мерки.

"Маршрут/разписка" е документ, издаден от въздушния превозвач, съдържащ името на пътника, информация за полета и друга информация.

"Пътнически купон" е тази част от билета, която остава постоянно във владение на пътника. (отнася се за хартиени билети)

"СПТ" означава специални права на тираж според определението, дадено от Международния валутен фонд.

"Междинно кацане" е кацане по разписание по време на пътуване в точка между летището на заминаване и летището на пристигане.

"Цена" е сумата, която трябва да се заплати за превоза на пътника, включително багажа, превозът на който е разрешен, съгласно настоящите общи условия.

Член 2. Обсег на приложение

2.1 Общи положения

С изключение на разпоредбите на чл.2.2, чл.2.4 и чл.2.5, тези Общи условия за превоз се прилагат само за полетите или полетните отсечки, при които името на въздушния превозвач

или кодът на „България Ер“ е изписан в полето "превозвач" в билета за полета или полетната отсечка.

2.2 Чартърни (нередовни) полети

В случай, че превозът се извършва по силата на чартърно споразумение, тези Общи условия за превоз се прилагат само дотолкова, доколкото не са отменени от условията на чартърното споразумение, чартърния билет и Общите условия приложими за чартърни превози на въздушния превозвач.

2.3 Полети със споделени кодове

Когато превозвачът предлага услугите си заедно с други въздушни превозвачи, според договорености, известни като "споделени кодове", то макар пътникът да има резервация при превозвача и да притежава билет, в който като превозвач е посочен „България Ер“ АД или неговия код, въздухоплавателното средство може да се експлоатира от друга авиокомпания. В случай на такова "споделяне на кодове" въздушният превозвач или неговите представители са длъжни да уведомят пътника за това, преди да направи резервацията си.

2.4 Информация за превозвача, изпълняващ полета

Воздушният превозвач уведомява пътника, кой превозвач ще изпълни полета, преди пътникът да направи резервацията си. Пътникът е задължен да предостави информация, позволяваща уведомяването му в последващ момент - и в случай, че превозвачът, изпълняващ полета, бъде сменен.

В случай на резервация, направена по начин, който не е под прекия контрол на авиокомпания „България Ер“, т.е. чрез туристически агенции и уебсайтове, различни от уебсайта на въздушния превозвач, туристическите агенции и операторите на уебсайтове са задължени съгласно чл.11 на Регламент (ЕС) № 2111/2005 да уведомят пътниците преди изготвянето на резервацията за самоличността на превозвача, изпълняващ полета, респективно за всяка негова смяна.

Забележка. Списъкът публикуван от Европейския съюз за въздушните превозвачи, на които е забранено да изпълняват полети в Съюза може да бъде намерен на адрес: http://europa.eu/pol/trans/index_en.htm

2.5 Противоречие със закона

В случай на несъответствие между приложимия закон и тези Общи условия за превоз, ще се прилагат разпоредбите на приложимия закон.

В случай, че някоя от разпоредбите на тези Общи условия за превоз е нищожна, съгласно съответния приложим закон, това не засяга действието на останалите разпоредби.

2.6 Вътрешни актове на въздушния превозвач

В случай на несъответствие между тези Общи условия за превоз и други актове на въздушния превозвач, прилагат се тези Общи условия за превоз, освен ако в тях не е предвидено друго.

Член 3. Билети

3.1 Общи разпоредби

3.1.1 Воздушният превозвач е длъжен да извърши превоз само на пътника, посочен в билета и по всяко време може да поиска лицето, държащо билета да представи документ за самоличност.

3.1.2 Билетът и правата по договора, във връзка с който е издаден, не могат да се прехвърлят на друго лице.

3.1.3 С изключение на случаите на издаден електронен билет, въздушният превозвач не е длъжен да извърши превоз на лице, което не притежава валиден билет, съдържащ полетни купони за въпросния полет, всички останали неизползвани полетни купони и пътническият купон, както и на лице, билетът на което е бил променен, освен ако промените са направени от въздушния превозвач или негов упълномощен представител.

3.1.4. Въздушният превозвач не е длъжен да извърши превоз на лице, желаещо да се ползва от електронен билет, ако това лице не представи документ за самоличност и не притежава надлежно издаден на негово име валиден електронен билет.

3.1.5 а В случай на загуба или повреда на билет (или на част от него) с фиксирани дати за пътуване, закупен от въздушния превозвач или от някой упълномощен представител, или в случай на непредставяне на същия, по искане на пътника въздушният превозвач заменя такъв билет (или част от него) чрез издаване на нов билет, при условие, че съществуват доказателства, че за въпросния превоз е бил надлежно издаден билет и пътникът даде писмено съгласие да заплати обезщетение за всички разходи и загуби до размера на стойността на оригиналния билет, които биха възникнали за въздушния превозвач или за друг превозвач при злоупотреба с билета. Издаващият билета превозвач може да си начисли такса за тази услуга в определен размер, освен ако загубата или повредата не се дължат на небрежност от страна на издалия билета превозвач или на негов представител.

3.1.5 б Когато посочените в предходната точка доказателства не са налице, или пътникът откаже да даде посоченото в нея писмено съгласие, въздушният превозвач или другият превозвач, издаващ новия билет, могат да поискат пътникът да заплати за издаване на заместващ билет, пълната цена дължима за издаване на нов билет, която ще му бъде върната по негово искане, ако изгубеният или повреден билет не е бил използван за срока на неговата валидност, след удържане на предварително определена такса.

3.1.6 Пътникът е длъжен да вземе всички подходящи мерки билетът да не бъде повреден или откраднат.

3.2 Срок на валидност

3.2.1 Билет, закупен по стандартна тарифа е валиден за превоз една година от датата на издаване или ако първото пътуване е осъществено в рамките на една година от датата на издаването - една година от първото пътуване по билета. Билет, закупен по промоционална тарифа, различна от стандартната, е валиден за превоз или възстановяване на платеното само в рамките на срока, указан в съответните условия на тарифата или други вътрешни актове на въздушния превозвач, или в тарифата за превоз, или в самия билет.

3.2.2 Когато пътникът е възпрепятстван да осъществи пътуването в рамките на срока на валидност на билета поради причина, че при поискване от него на резервация, въздушният превозвач не е бил в състояние да я потвърди, срокът на валидност на билета ще бъде удължен до момента, в който въздушният превозвач в състояние да потвърди място в класата за превоз, за която е била платена цената за превоз или пътникът може да иска връщане на платеното от него, съгласно член 10 (Отнася се случаи на закупен билет по стандартна едногодишна тарифа с отворена дата на връщане при започнало вече пътуване).

3.2.3 В случай на смърт на пътник по време на пътуване, билетите на лицата, придружаващи пътника, могат да бъдат изменени или чрез отказ от изискването за минимален престой, или чрез удължаване на срока на валидност. В случай на смърт на член на семейството на пътник, който е започнал пътуването, срокът на валидност на билета на пътника и на членовете на семейството му, които го придружават, също може да бъде удължен по подобен начин. Такова изменение може да се извърши само след представяне на валиден

акт за смърт, като срокът на валидност на билета не може да се удължава с повече от 45 дни, считано от датата на смъртта.

3.3 Поредност и използване на купоните

3.3.1 Закупеният билет е валиден само за превоза означен на него - от мястото на заминаване през уговорените спирки, ако има такива, до крайната дестинация. Цената на билета се определя съгласно тарифата за превоз на въздушния превозвач, както е указано в билета. Билетът губи валидността си, ако не бъдат използвани всички купони в последователността, посочена в билета.

3.3.2 Ако пътникът желае да промени някои условия на сключения между него и въздушния превозвач договор за превоз, трябва да се уведоми въздушния превозвач за това предварително. Цената на новия превоз може да бъде преизчислена, като пътникът има право да избере дали да сключи договор при новата цена или да продължи с първоначалния си превоз според билета. Ако на пътника се наложи да промени превоза си поради непреодолима сила, той трябва да уведоми въздушния превозвач при първа възможност и да му предостави доказателства за съществуването на обстоятелствата, представляващи непреодолима сила. В такъв случай превозвачът се задължава да направи разумно възможното, за да превози пътника до следващото му междинно кацане, или до крайната дестинация, без преизчисляване на цената на превоза.

3.3.3 В случай, че пътникът промени маршрута си без съгласието на въздушния превозвач, последният ще определи цената, дължима за новия маршрут.

3.3.4 Всеки полетен купон в билета е валиден, съобразно приложимата цена, за превоз само в резервираната класа, на датата и за полета, за който е било запазено място. Ако билетът е бил издаден, без да е била уточнена резервация, място може да бъде запазено и впоследствие, съгласно тарифата на въздушния превозвач и съобразно наличието на места за посочения от пътника полет.

3.3.5 Ако пътникът не се яви навреме за полет или не се яви изобщо, за полет, за който е направил резервация, без да уведоми въздушния превозвач предварително, последният може да отмени резервациите на пътника по протежение на маршрута, или тези за връщане. В случай, че пътникът уведоми предварително въздушния превозвач, резервациите на пътника по протежение на маршрута няма да бъдат анулирани.

Член 4. Цени, тарифи, данъци и такси

4.1 Цени

Обявените от въздушния превозвач цени са валидни само за превоз от летището на заминаване до летището на пристигане, освен ако изрично не е посочено друго. В цените не се включва стойността на наземното транспортно обслужване между летищата, или между летищата и градските терминали. Цената се изчислява съгласно тарифата на въздушния превозвач в сила към момента на плащане на билета за пътуване на определени дати по определен маршрут. При промяна от пътника на маршрута или датите на пътуването, същият следва да заплати разликата между първоначално платената от него цена и цената, дължима за новия превоз, ако последната е по-висока от първата.

4.2 Данъци и такси

Дължимите данъци, такси и др., установени от съответните държави и техните органи и учреждения, или от лицата, експлоатиращи летищата, се плащат от пътника. Пътникът ще бъде уведомен за дължимите данъци и такси, които не са включени в цената на превоза, при закупуването му, евентуално и чрез посочването им отделно в билета. Пътникът е длъжен да заплати и данъците и таксите, които са установени след датата на издаване на билета или размерът на които е увеличен след тази дата, дори и да не е уведомен предварително за

размера им от превозвача. При намаление или отмяна на платените от пътника данъци и такси, пътникът има право да иска връщане на разликата между дължимите и платените от него суми.

4.3 Валута

Цената на превоза, данъците и таксите се плащат във валутата на страната, в която е издаден билетът, освен ако от въздушния превозвач или от негов упълномощен представител не е посочена друга валута към или преди момента на извършване на плащането. Въздушният превозвач може по своя преценка да приеме плащания в друга валута.

Член 5. Резервация на места

5.1 Изисквания при резервациите

Въздушният превозвач или негов упълномощен представител са длъжни да запишат резервацията на пътника и при поискване от негова страна да му предоставят писмено потвърждение за резервацията..

5.2 Срок за закупуване на билета

Ако пътникът не плати цената на билета до изтичането на определения срок и не е постигнато споразумение между него и въздушния превозвач относно заплащането на билета, превозвачът може да отмени резервацията.

5.3 Лични данни

Пътникът дава съгласието си въздушният превозвач да използва предоставените му лични данни на пътника за целите на извършването на резервация, закупуване на билет, за разработване и предоставяне на определени услуги, за улесняване на имиграцията и влизането в страната, както и за предоставянето на тези лични данни на държавни служби, своите упълномощени представители, други превозвачи или на доставчиците на горепосочените услуги.

5.4 Места

Купуването на билет не дава на пътника право да ползва конкретно място на борда на самолета. Въздушният превозвач има правото да промени местата, заемани от пътниците по всяко време, дори след качването на борда, когато това се налага по причини, свързани с експлоатацията, безопасността или сигурността.

5.5 Препотвърждаване на резервации

5.5.1 От пътника може да бъде поискано да потвърди отново направените от него резервации по маршрута, както и за тези за връщане в определени срокове, като въздушният превозвач следва да го уведоми при закупуването на билета кога, по какъв начин и къде трябва да се извърши потвърждаването. Ако такова ново потвърждение на резервациите не бъде направено от пътника, превозвачът може да отмени резервациите.

5.5.2 Пътникът е длъжен да провери изискванията за ново потвърждаване, въведени от другите превозвачи, свързани с пътуването му и когато това се изисква, да препотвърди полета си пред превозвача, чийто код е изписан в полето "превозвач/полет" на билета.

5.5.3 Пътникът е длъжен да се свърже 48 часа преди часа на излитане на полета, за който е закупил билет с офис на авиокомпанията или упълномощен неин представител, за да получи потвърждение, че полетът ще се изпълни съгласно информацията, отразена в билета при закупуването му. В случай, че пътникът не поиска такова потвърждение, превозвачът не

носи отговорност за причинените му вреди, в следствие от евентуална промяна на датата, часа на излитане и летището за излитане или кацане на полета.

Член 6. Регистриране и качване на борда

6.1 Пътникът следва да се регистрира в срока, предвиден за това на летището, от което ще се качи на борда на самолета. Превозвачът има правото да отмени резервацията, ако пътникът не спази крайните срокове за регистриране. Превозвачът и неговите упълномощени представители уведомяват при поискване пътника за крайния срок за регистриране за първия му полет, извършван от превозвача, но не и за сроковете за регистрация на останалите полети по маршрута, както и за тези при завръщане.

6.2 Пътникът е длъжен да се яви на вратата за отвеждане към самолета в посочения от превозвача по време на регистрирането час.

6.3 Превозвачът може да отмени резервацията на пътника и да му откаже превоз, ако той не се яви навреме за регистриране или на вратата за отвеждане към самолета.

Член 7. Отказ и ограничения на превоза

7.1 Право на отказ на превоз

Превозвачът може да откаже да превози пътника или неговия багаж, ако е налице, или ако превозвачът има основание да приеме, че ще бъде налице, някое от следните обстоятелства:

7.1.1 необходимост от съобразяване с приложими национални или международни разпоредби;

7.1.2 превозът на пътника или на неговия багаж може да застраши или засегне безопасността или здравето, или съществено да засегне удобството на други пътници или на екипажа;

7.1.3 умствено или физическо състояние на пътника, включително това, в което е изпаднал под въздействието на алкохол или упойващи вещества, представлява заплаха или риск за него, за пътниците, за екипажа, или за самолета и за намиращия се в него багаж;

7.1.4 пътникът е извършил нарушение по време на предишен полет и превозвачът има основания да приеме, че това поведение ще се повтори;

7.1.5 пътникът е отказал да премине проверката за сигурност;

7.1.6 пътникът не е заплатил дължимите цени за превоз, данъци или такси;

7.1.7 пътникът няма валидни документи за пътуване;

7.1.8 лицето, желаещо да пътува представи билет, който е придобит по незаконен начин, или е закупен от лице, различно от превозвача или неговите упълномощени представители, или е бил обявен за изгубен или откраднат, или това лице не може да докаже, че е идентично с онова, посочено в билета;

7.1.9 пътникът не е спазил изискванията, посочени в член 3.3, относно последователността и използването на купоните, или е представил билет, който е бил променен по какъвто и да било начин не от превозвача или негов упълномощен представител;

7.1.10 пътникът не спазва разпорежданията на превозвача, неговите упълномощени представители или служители, включително тези относно безопасността или сигурността на полета.

7.2 Превоз на лица, изискващи специални грижи

Приемането за превоз на непридружени деца, инвалиди, бременни жени, лица със заболявания или на други лица, изискващи специални грижи, се извършва само след предварителното уведомяване на превозвача за качеството на лицето, което води до необходимост от полагане на специални грижи за лицето и изричното съгласие на превозвача да извърши превоза. Такова уведомяване на превозвача от страна на пътника се прави преди извършването на резервация, но не по-късно от 72 часа преди полета.

Член 8. Багаж

8.1 Безплатен превоз на багаж

Пътникът може да превозва безплатно със себе си известно количество багаж, съобразно условията и ограниченията, установени от превозвача, и които могат да бъдат предоставени от последния при поискване, или които могат да се прочетат в пътническия купон, или в условията на договора, отпечатани на билета или в електронния билет.

8.2 Свръх багаж

За превозването на багаж, надвишаващ разрешеното безплатно количество, пътникът заплаща такса, за размера на която може да бъде уведомен предварително по негово искане.

8.3 Вещи, неприемани за превоз като багаж

8.3.1 Не се приемат за превоз като багаж, следните вещи:

8.3.1.1 вещи, които могат да застрашат въздухоплавателното средство, лица или имущество на борда на въздухоплавателното средство и по-специално вещите, посочени в Техническата инструкция за безопасен превоз на опасни товари по въздуха на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО) и в Регламента на Международната организация за въздушен транспорт (ПАТА) за опасните стоки, както и в други нормативни актове. При поискване превозвачът предоставя допълнителна информация за горепосочените вещи;

8.3.1.2 вещи, пренасянето на които е забранено от приложимите закони или други нормативни актове, в страната на заминаване, в страната, над която се прелита, или в страната, в която се пристига;

8.3.1.3 вещи, които превозвачът е определил като неподходящи за превоз, защото са опасни или поради тяхното тегло, размер, форма или вид, или поради тяхната чупливост, или са бързо развалящи се. При поискване превозвачът предоставя информация за посочените в първото изречение вещи.

8.3.2 Превозът като багаж на огнестрелни оръжия и муниции е забранен, с изключение на такива за ловни и спортни цели. Огнестрелни оръжия и муниции за ловни и спортни цели могат да бъдат приети като регистриран багаж при спазване на правилата на въздушния превозвач, съобразно които огнестрелното оръжие трябва да бъде изпразнено, на предпазител, както и да бъде опаковано по подходящ начин. Превозването на муниции се извършва съгласно актовете, посочени в точка 8.3.1.1 по-горе.

8.3.3 По преценка на превозвача, старинни огнестрелни оръжия, саби, ножове и други подобни вещи могат да бъдат приети като регистриран багаж, но не и да бъдат превозвани в салона на самолета.

8.3.4 Освен в случаите когато багажът е регистриран по обявена стойност, пътникът не следва да поставя в регистрирания багаж пари, бижута, компютри (персонални или преносими), камери, часовници, ключове, очила, ценни книжа, служебни документи, паспорти и други документи за самоличност, скъпо струващи инструменти, музикални инструменти, лекарски принадлежности, чупливи артикули, нетрайни продукти, специализирано оборудване и други.

8.3.5 В случай, че в багажа на пътника се намират вещи като описаните в точки 8.3.1, 8.3.2 и 8.3.4 по-горе, въздушният превозвач не носи отговорност за тяхното изгубване или повреждане, освен ако изгубването или повреждането е настъпило вследствие на умишлени действия от страна на превозвача.

8.4. Право на отказ на превоз

8.4.1 Въздушният превозвач си запазва правото да откаже превоз на вещите, посочени в член 8.3, както и правото да откаже по-нататъшния превоз на такива вещи, открити по време на транспортирането.

8.4.2 Превозвачът може да откаже да превози като багаж всяка вещь, която е била разумно преценена от него като неподходяща за превоз поради своите размери, форма, тегло, съдържание, вид, или по съображения за безопасност, или по експлоатационни причини, или заради удобството на другите пътници. При поискване превозвачът предоставя информация за неприемливите вещи.

8.5 Право на претърсване

По съображения за безопасност и сигурност превозвачът може да поиска от пътника разрешение да бъде претърсен или сканиран багажът на последния или самият пътник.. Ако пътникът не присъства, неговият багаж може да бъде претърсен в негово отсъствие с цел да се определи дали в него не се намира някоя от вещите, описани в член 8.3 по-горе. Ако пътникът не даде разрешение, превозвачът може да откаже да превози него и неговият багаж. Въздушният превозвач не носи отговорност за повреди, причинени от претърсването или сканирането на багажа, освен в случаи на умишъл.

8.6 Регистриран багаж

При предаване на багажа, който пътникът желае да регистрира, въздушният превозвач го приема в свое държане и издава багажен етикет за всяка бройка от този багаж. Багажът се приема за превоз на тегло. Теглото на една бройка от багажа не може да надвишава 30 кг. В идентификационния багажен етикет превозвачът отбелязва откритите от него повреди и дефекти по багажа и опаковката му преди да бъде приет за превоз.

8.6.1 На регистрирания багаж трябва да бъде означено името на пътника или други данни, които да го идентифицират.

8.6.2 Винаги, когато е възможно, регистрираният багаж се превозва на същото въздухоплователно средство, с което пътува пътникът, освен ако по съображения за безопасност или сигурност не се налага превозването му с друг полет. Ако регистрираният багаж се превозва със следващ полет, той се доставя на пътника след пристигането му в дестинацията, освен ако приложимият закон не изисква пътникът да присъства лично при освобождаването му от митницата.

8.7 Ръчен (нерегистриран) багаж

8.7.1 За максималните размери и тегло на ръчния багаж, пътникът е длъжен да се осведоми при закупуване на билета. Ръчният багаж трябва да се събира под седалката пред пътник или в багажника в салона на самолета, в противен случай трябва да се регистрира.

8.7.2 Предмети, които не са подходящи за превозване в багажния отсек (например фини музикални инструменти) и които не отговарят на изискванията на член 8.7.1, се приемат за превоз в салона само ако превозвачът е бил уведомен предварително и е дал съгласие за това. За тази услуга пътникът заплаща отделна такса. Информацията за тази услуга се предоставя при поискване.

8.7.3 В ръчния багаж не могат да се пренасят предмети и материали, чието качване на борда е забранено от действащите изисквания за сигурност и безопасност на въздухоплавателното средство, екипажа и пътниците. Въздушният превозвач има право едностранно да определя подобни забрани за определен период или без ограничение във времето, за всички обслужвани полети или само за някои отделни полети, като в този случай пътникът се счита за своевременно уведомен, ако въвеждането на забраната е обявено на видно място в представителствата ни или на електронните ни страници поне 36 часа преди влизането ѝ в сила.

8.8 Прибиране и доставка на регистриран багаж

8.8.1 Пътникът е длъжен да получи регистрирания си багаж веднага, след като той е предоставен на негово разположение на летището на пристигане или на междинно кацане. В случай, че не получи багажа си в срок от пет дни от пристигането му или от момента, в който е уведомен за неговото пристигане, превозвачът може да събира такса за съхранение, т. нар. такса "магазинаж". Таксата "магазинаж" се равнява на таксата, платима на съответното летище за пазене на регистрирания багаж, до 10,00 евро дневно. В случай, че има неплатени такси „магазинаж“, превозвачът предава багажа на пътника след заплащането им. Ако регистрираният багаж не бъде получен от пътника в тримесечен срок след доставянето му, превозвачът може да го продаде и задържи получената при продажбата сума, без да носи отговорност за причинените вследствие на това действие вреди.

8.8.2 Право да получи багажа има приносителят на багажния етикет. Превозвачът няма задължение да проверява дали приносителят на багажния етикет е лицето, предало багажа за регистрация.

8.8.3 Регистриран багаж може да бъде предаден на лице, което не представя багажен етикет, само по преценка на превозвача, след като последният се убеди, че това лице е пътникът, предал багажа за регистрация.

8.9 Превоз на животни

Животни могат да бъдат превозвани само след предварително уведомяване на въздушния превозвач и с неговото изрично съгласие, при следните условия:

8.9.1 Пътникът следва да направи необходимото при превоз на животни като кучета, котки, птици или други, те да бъдат надлежно поставени в контейнери и да са придружени от валидни здравни и ваксинационни сертификати, както и други документи, изисквани от държавата, до която е полетът, или от транзитните държави. За такъв превоз може да бъдат установени и допълнителни правила от превозвача, които се съобщават от него при поискване.

8.9.2 Ако бъде прието за превоз, животното, заедно с контейнера и храната си, не се включва в разрешеното количество безплатен багаж, а се счита за свръхбагаж, за който се дължи заплащане на съответната такса от пътника, за размера на която превозвачът го уведомява при поискване.

8.9.3 Кучета-водачи и други животни-водачи, които съпровождат пътници с увреждания, при определени от превозвача условия, се превозват безплатно, без да се включват в разрешеното количество безплатен багаж.

8.9.4 Когато превозът не попада под разпоредбите за отговорност на Конвенцията, превозвачът не носи отговорност за нараняване, загубване, заболяване или смърт на животно, което се е съгласил да превози, освен ако не е причинили увреждането умишлено или поради груба небрежност.

8.9.5 Въздушният превозвач не носи отговорност за причинените на пътника загуби, ако такова животно не е снабдено с всички необходими входни, изходни, здравни и други документи за влизането или преминаването на животното през някоя страна. Ако по време на транспортирането животното не е надлежно поставено в контейнер, превозвачът не носи отговорност и пътникът е длъжен да му заплати обезщетение за причинените вреди, вкл. наложени глоби, направени разходи и претърпяни загуби.

Член 9. Разписания, закъснения и отмяна на полети

9.1 Разписания

9.1.1. В разписанието на превозвача, се използва времето, което се явява местно за летищата, от които започват и в които свършват полетите. Часовете, вписани в билета, публикувани в други издания или печатни материали от какъвто и да било характер, не са гарантирани и не представляват част от договора за въздушен превоз. Въздушният превозвач не носи отговорност за пропуснатата връзка с друг полет или друго превозно средство, както и за грешки, допуснати в тези публикации. При необходимост часовете по разписанията на полетите и типът на самолета могат да се променят без предизвестие.

9.1.2 Преди да приеме искането за резервация, въздушният превозвач уведомява пътника за времето на полета по разписание, валидно към момента и то се посочва в билета. При промяна на времето на полета по разписание или летището за излитане или кацане (с друго летище от същата летищна система) след издаването на билета превозвачът е длъжен да уведоми пътника за тази промяна, ако последният е оставил информация за връзка. Ако предоставената от пътника информация за връзка е невярна или непълна, превозвачът не носи отговорност за евентуални вреди, причинени на пътника, вследствие на неуведомяването му.

9.2 Отмяна, закъснение на полети, отказано качване на борда поради дублиране на места или други разумни причини

В случай, че полетът за който пътникът притежава билет бъде отменен или има закъснение или на пътника бъде отказано качване на борда поради дублиране на места или други разумни причини той има право на обезщетение и съдействие съгласно *Регламент (ЕС) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общи правила за обезщетяване и оказване съдействие на пътници при отказано качване на борда и при отменяне или продължително забавяне на полет и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91.*

Член 10. Връщане на платени суми

10.1 Въздушният превозвач връща сумата, платена за билета или за неизползваната част от него, съгласно приложимите тарифи, както следва:

10.1.1 на лицето, чието име е изписано в билета, или на лицето, което е заплатило билета - след представяне на убедителни доказателства за извършено плащане.

10.1.2 на лицето, заплатило билета или на посочено от него лице, ако билетът е бил заплатен от лице, различно от пътника, чието име е изписано в билета, и в билета е посочено ограничение за възстановяване на платеното.

10.1.3 С изключение на случаите на загубен билет, връщане на платеното се извършва само когато на превозвача бъде предаден билетът и всички неизползвани полетни купони

10.2 Връщане на платени суми на основания, различни от изброените в чл.9.2 от общите условия

10.2.1 При връщане на платеното на основания, различни от изброените в член 9.2, размерът на върнатата сума е равен на:

10.2.1.1 на платеното за превоза, след приспадане на таксите за обслужване и отмяна, ако никаква част от билета не е била използвана;

10.2.1.2 на разликата между платеното за целия превоз и приложимата цена на превоза между точките, за които е бил използван билетът, след приспадане на таксите за обслужване и отменяне, ако част от билета е била използвана и условията на тарифата позволяват частично възстановяване.

10.3 Връщане на платеното за загубен билет

10.3.1 Ако пътникът загуби билета или част от него, платената за билета сума му се връща след представяне на убедителни доказателства за загубата и след заплащане на определена от превозвача такса, след изтичането на срока на валидност на билета, при условие, че:

10.3.1.1 загубеният билет (или част от него) не е бил използван, подменян, не е връщано платеното за него и условията на тарифата позволяват частично възстановяване (при загубена част от билет);

10.3.2 При загуба на билета по вина на въздушния превозвач, замяната на билета е за сметка на превозвача..

10.4 Право на отказ за възстановяване на платеното

10.4.1 Превозвачът може да откаже да възстанови платеното, ако искането е направено след изтичането на срока на валидност на билета.

10.4.2 Превозвачът може да откаже да възстанови платеното за билет, който е бил представен на него или на някой държавен орган, като доказателство, че пътникът възнамерява да напусне страната, в която се намира летището на отпътуване, освен ако пътникът не представи убедителни доказателства, че има разрешение да остане в тази страна, или че ще я напусне с друг превозвач, или с друг вид превоз.

10.5 Валута

Превозвачът си запазва правото да върне платеното по същия начин и в същата валута, използвани за заплащане на билета.

10.6 Лица, възстановяващи платени суми

Доброволно връщане на платеното се извършва само от превозвача или от неговия представител, който първоначално е издал билета.

Член 11. Поведение на борда на въздухоплавателното средство

11.1 Общи положения

Ако пътникът с поведението си преди и по време на качване на борда на въздухоплавателното средство и по време на пътуването с него:

създава опасност за сигурността на въздухоплавателното средство, за живота и здравето на качащите се на него или намиращите се в него лица, или за багажа и останалите вещи на борда на въздухоплавателното средство или пречи на членовете на екипажа да изпълняват служебните си задължения, или не изпълнява техните нареждания, включително, но не изчерпателно, свързани с пушене, употреба на алкохол или упойващи вещества, или държи се по начин, който причинява притеснение, неудобство, вреди или наранявания на други пътници или на членовете на екипажа,

превозвачът може да вземе мерки, които намери за разумно необходими за да предотврати продължаването на такова поведение. Във всяка точка пътникът може да бъде свален от борда и да му бъде отказан по-нататъшен превоз. За извършени на борда на въздухоплавателното средство посегателства на пътника може да бъде търсена наказателна отговорност.

11.2 Вреди, причинени на превозвача от поведението на пътника

Ако пътникът с поведението си, стане причина самолетът да извърши кацане на място, различно от дестинацията или междинна спирка, за да бъде пътникът свален от борда на самолета, то пътникът дължи обезщетение на превозвача, за всички причинени вреди, породени от това кацане.

11.3 Електронни устройства

Експлоатацията на електронно оборудване като преносими телефони, компютри, радиостанции, записващи устройства, СиДи плеъри, електронни игри или предавателни устройства, включително радиоуправляеми играчки и радиотелефони е забранена на борда на въздухоплавателното средство. Използването на слухови апарати и сърдечни стимулатори е разрешено.

Член 12. Уреждане на допълнителни услуги

12.1 Ако въздушният превозвач уреди трето лице да предостави на пътника услуги, различни от въздушния превоз, или издаде билет или ваучер, свързани с транспортиране или услуги, предоставяни от трети лица, като например хотелска резервация или кола под наем, превозвачът действа като представител на пътника. В такива случаи се прилагат условията на третото лице - доставчик на услугата.

Член 13. Административни формалности

13.1 Общи положения

13.1.1 Пътникът носи отговорността за снабдяването си с всички необходими документи за пътуването и за спазване на всички закони и подзаконови актове на страните, до които ще пътува, или през които ще премине транзит.

13.1.2 Превозвачът не носи отговорност за вредите, произтекли от отсъствието на такива документи или от неспазването на посочените в чл.13,1,1, закони и подзаконови актове.

13.2 Документи за пътуване

Преди пътуването пътникът трябва да представи на превозвача всички входни, изходни, здравни и други документи, изисквани от законите и подзаконовите актове на съответните страни, както и да му разреши да направи и задържи копия от тях. Задължение на пътника е да се запознае предварително с всички визови, паспортни и здравни изисквания и да си набави необходимите документи.

Превозвачът има правото да откаже превоз на пътник, който не е изпълнил тези изисквания, или на който документите за пътуване не са редовни. Превозвачът не носи отговорност, ако откаже превоз на пътника, поради съобразяване с императивни разпоредби, които не позволяват този превоз. Освен това, превозвачът не носи отговорност за вреди, настъпили вследствие на неспазване на административните формалности от страна на пътника, ако все пак го е приел за превоз въпреки неспазването им.

13.3 Отказ за влизане

Ако на пътника бъде отказано влизане в някоя държава, той следва да заплати на превозвача обезщетение за всички претърпяни от него вреди, включително евентуално наложените му глоби и разходите за транспортирането на пътника извън тази държава. В такива случаи превозвачът не дължи връщане на сумата, платена за превоз до точката, в която е било отказано влизане.

13.4 Отговорност на пътника за глоби, разходи по задържане и пр.

Ако превозвачът заплати глоба или разходите по задържането на пътника, или възникнат разноски от това, че последният не е спазил разпоредбите, уреждащи влизането, излизането или преминаването през съответната държава, или от това, че не е представил изискваните документи (за пътуване), пътникът е длъжен да заплати на превозвача при поискване всяка сума, платена от него по посочените причини.

Превозвачът си запазва правото да вземе всички необходими мерки, за да обезпечи заплащането на такова обезщетение. Въздушният превозвач може /но не е длъжен/ да използва за свое обезщетение всички суми, предадени му от пътника, както и цената, платена от пътника за неизползваните части от билета или за други билети, след което да прекрати договорите, които те удостоверяват.

13.5 Митническа проверка

Ако това се изисква, пътникът е длъжен да присъства на проверката на неговия регистриран и нерегистриран багаж от митнически или други държавни органи. Превозвачът не носи отговорност за вредите, претърпяни от пътника в хода на такава проверка, или от отказа му да се съобрази с това изискване.

13.6 Проверка за сигурност

Пътникът е длъжен да се подложи на всички проверки за сигурност, извършвани от държавни органи, летищните оператори, превозвача и другите превозвачи.

Член 14. Последователни превозвачи

Превоз, извършван от нас и други превозвачи въз основа на договор, за който е издаден един билет се счита за един превоз според Конвенцията.

Член 15 . Отговорност за вреди

15.1 Принципи

Ако превозът на пътника се извършва и от други превозвачи, отговорността на последните се определя съгласно техните собствени условия за превоз. Правилата за отговорността на въздушния превозвач са следните:

15.2 Общи разпоредби

15.2.1 Въздушният превозвач носи отговорност само за вреди, причинени по време на полети или полетни отсечки, за които кодът му е изписан в полето "полет/превозвач" на билета. Ако превозвачът издаде билет или регистрира багаж за превоз от името на друг превозвач, той действа като представител на другия превозвач.

15.2.2 Превозвачът не носи отговорност за вреди, причинени пряко или непряко от съобразяването с приложими закони или други нормативни актове или причинени от неспазване на същите от страна на пътника.

15.2.3 Превозвачът носи отговорност само за причинените на пътника загуби, но не и за пропуснати ползи. Това ограничение на отговорността отпада, ако вредите са причинени умишлено.

15.2.4 Изключването или ограничаването на отговорността на превозвача се прилага и спрямо неговите служители, представители, както и спрямо всяко лице, чието въздухоплавателно средство превозвачът експлоатира, включително неговите служители и представители. Максималният общ размер на обезщетението, дължимо от превозвача и горепосочените лица, не може да надхвърля размера на дължимото от самия превозвач обезщетение.

15.2.5 Превозвачът не носи отговорност за вреди, за предотвратяване на които е взел всички необходими мерки или за които не е могъл да вземе такива мерки.

15.2.6 Отговорността на превозвача за вреди се погасява или намалява, когато вредите са причинени или за възникването им е допринесла небрежност на пътника.

15.3 Отговорност за лично увреждане

15.3.1 Неограничена отговорност.

Отговорността на въздушния превозвач за вреди, причинени от смърт или телесна повреда на пътник при злополука на борда на въздухоплавателно средство, или при качване, или при слизане от въздухоплавателното средство не е ограничена по размер.

15.3.2 Изключване на отговорност

Ако въздушният превозвач приеме да извърши превоза на пътник, въпреки че пътуването представлява или може да представлява опасност за същия поради неговата възраст, психическо или физическо състояние, превозвачът не носи отговорност за вреди до размера, обусловен от това състояние.

Ако поради горепосочените причини пътуването представлява заплаха за пътника, той е длъжен да уведоми предварително превозвача, за да може последният да проучи възможности за без рисков превоз.

15.4 Отговорност за вреди от унищожаване, повреда или закъснение на багажа

15.4.1 При унищожаване и загуба на багаж, превозвачът дължи обезщетение съгласно действащото законодателство.

15.4.2 При повреден багаж, превозвачът по своя преценка може да извърши ремонт на повредените вещи, да ги замени с други такива от същия вид или да плати парично обезщетение.

15.4.3 При забавен багаж превозвачът е длъжен да го издири и да:

- предостави адекватна помощ на пътника, съобразена с конкретния случай;
- изплати обезщетение при закъснение на багажа с повече от 72 часа;

15.4.4 Превозвачът изплаща обезщетенията за загубен или унищожен чекиран багаж въз основа на твърда ставка за единица тегло (килограм), независимо от съдържанието на самия багаж. Това не се отнася за случаите, когато багажът е приет за превоз по обявена стойност и пътникът е заплатил цялата цена за този превоз.

15.4.5 В случаи на липси на вещи, включени в багажа, превозвачът отговаря, само ако багажът е приет за превоз по обявена стойност и пътникът е заплатил цялата цена за този превоз, съобразно стойността на липсващите вещи. Ако заявлението за липси е направено след като багажът е напуснал пределите на съответното летище, превозвачът не носи отговорност за настъпилите вреди. Приема се, че багажът е напуснал пределите на летището, ако заявлението е подадено след преминаването на пътника през митнически контрол.

15.4.6 Превозвачът не носи отговорност за вреди, причинени от вещи, включени в багажа на друг пътник.. Превозвачът не носи отговорност за повреди и дефекти, отбелязани в идентификационния багажен етикет при предаване на багажа преди регистрация.

Член 16. Срокове за предявяване на рекламации и иски 16.1

Уведомяване за претенции

Приемането на багажа без оплакване при доставката му е достатъчно доказателство, че багажът е бил доставен в добро състояние, съгласно договора за превоз, освен ако пътникът не докаже обратното.

Ако пътникът претендира за плащане на обезщетение за вреди, вследствие на загуба, унищожаване или повреда на регистриран багаж, той следва да подаде писмена рекламация до превозвача веднага, щом открие този факт, или най-късно в седемдневен срок от получаване на багажа. В случаите на забавяне при доставянето на регистриран багаж, писмената рекламация трябва да бъде подадена най-късно в 21-дневен срок от датата, на която багажът е бил доставен на разположение на пътника..

16.2 Погасителна давност

Правото на обезщетение се погасява, ако не е предявен иск в срок от две години, считано от датата на пристигане на въздухоплавателното средство в дестинацията, или от датата, на която въздухоплавателното средство е трябвало да пристигне по разписание, или от датата, на която транспортирането е било прекъснато. Изчисляването на срока се извършва съгласно законите на съда, който разглежда делото.

Член 17. Други условия

Превозът на пътника и неговият багаж се извършва и при съобразяване на други актове, които въздушният превозвач е приел или на които се подчинява. Тези актове, които могат да се изменят по всяко време и засягат превоза на непридружени малолетни, ограничения за използването на електронни устройства, консумирането на алкохолни напитки на борда и други въпроси.

Член 18. Тълкуване

Заглавието на всеки член е само за улеснение на страните и не може да се използва за тълкуване на текста.

Член 19. Изменения и отказ от права

Никой от служителите или представителите на превозвача няма право да допълва или изменя тези Общи условия за превоз или да се отказва от тяхното прилагане.

Член 20. Юрисдикция

В случай, че разпоредбите на Конвенцията не определят компетентния съд, исковете срещу превозвача могат да бъдат завеждани само пред съответния съд в гр.София, Република България.

Член 21. Текстовете на общите условия на различни езици

Настоящите общи условия са изготвени на български и на английски език, като при противоречие между текстовете на двата езика, определящо значение има текстът на български език.